

Našemu listu in vsej svobodomiselni književnosti je bil sicer načelen, a pošten nasprotnik.

Dr. Lampè je delal najmanj s tremi rokami. Zadnja leta se je veliko trudil okoli svojega »Doma in Sveta«, ki ga je z velikimi žrtvami spravil do precejšnje višine. Četudi nam smer tega lista ne more biti simpatična, vendar pripoznavamo, da je z ilustracijami pospeševal med našim ljudstvom čut za lepoto in umetnost ter vplival na razvoj estetiškega okusa.

Za filozofsko terminologijo je važno njegovo »Dušeslovje« in njegov »Uvod v modroslovje«. »Cvetje s polja modroslovskega« kaže veliko načitanost, a je naivno. Takisto enostranski so njegovi drugi estetiški spisi. Za bogoslovsko vedo imajo veliko vrednost njegove apologetične razprave. Najvažnejše delo njegovo pa utegnejo biti »Zgodbe sv. pisma«, čeprav se ne strinjamo z njegovo preobširno eksegezo. . . Po svojem narodnem prepričanju je bil vzoren Slovenec in Slovan, kolikor mu je pač dopuščala moderna katoliška struja. Čast njegovemu spominu!

Herbert Spencer, največji zagovornik zatirancev. Največji filozof sedanjosti, 80letni Herbert Spencer, je pravi somišljenik plemenitega Gladstona, ki se je svoj čas potegoval za svobodo balkanskih Slovanov in Ircev. Ko so lani meseca septembra imeli v Manchesteru »prijatelji miru« velik meeting, prečitalo se je tudi pismo, ki ga je bil pisal Spencer nekemu g. Courtneyu. To za mišljenje Spencerjevo značilno pismo se glasi:

. . . »Veseli me, da ste Vi in z Vami vred drugi pripravljeni dokazati, da je med nami še nekaj mož, ki v tem, da se poteptajo in porazijo slabi, ne vidijo nikakega povišanja (angleške) narodne časti. Rad bi Vam pomagal, ko bi mi ne branila visoka starost in bolezen . . .

Samo taki ljudje, ki ljubosumni na svojo neodvisnost prezirajo neodvisnost tistih, ki so jim na poti, morejo Burom odreči svojo simpatijo v boju zoper politično uničenje. Žalostno je gledati, kako naša vlada podpira tiste, čijih odkrita politika je razteznost (ekspanzija), kar pomenja, če se izrazimo manj vljudno, agresijo, za kar imamo še manj vljudno besedo, ki jo je lahko ugeniti (razbojništvo). Zaradi teh ljudi rjove sedaj cela Britanija z orožjem v roki proti burski republiki, češ: »Stori, kar ti ukazujem!« . . .

Jaz sem zmerom mislil, da je svojstvo (dolžnost) plemenitega mišljenja, z relativno slabimi rahlo ravnati in njim na ljubo še kaj žrtvovati, do česar imaš sicer svojo pravico. Ako pa so sedaj veljavni nazori pravi, potem se jaz motim . . .

Sodeč po tej izjavi, je torej Spencer antagonist Nietzschejev in mora biti tudi prijatelj — Slovencev. A.

Corrigenda! Na str. 565. v članku »Najmlajši poljski novelisti« mora stati v tretji vrsti odzgoraj namesto »z a d i r a j o č« (se v belo obleko . . .) seveda zavijajoč (se . . .) itd.

Na str. 583. pa čitaj v prvi in drugi vrsti »Listka« september in oktober (ne: septembra in oktobra . . .). Na str. 630. čitaj v prvi vrsti: Prva splošna slov. umetniška razstava itd.

